



§ 204

Hankintaoikaisuvaatimus rakennusten ja yleisten alueiden jaoston 6.2.2020 § 17 päätöksestä koskien katujen ja yleisten alueiden suunnittelu- ja asiantuntijapalveluiden puitejärjestelyä sopimuskaudelle 2020-2022 (osa-alue 3)

HEL 2020-002338 T 02 08 02 00

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunta päätti hylätä FCG Suunnittelu ja tekniikka Oy:n tekemän hankintaoikaisuvaatimuksen rakennusten ja yleisten alueiden jaoston 6.2.2020 § 17 tekemästä katujen ja yleisten alueiden suunnittelu- ja asiantuntijapalveluiden puitejärjestelyä sopimuskaudelle 2020-2022 (optiokausi 2022-2024) koskevasta päätöksestä.

Hankintaoikaisuvaatimuksessa ei ole esitetty sellaisia perusteita, joiden perusteella rakennusten ja yleisten alueiden jaoston päätöstä tulisi muuttaa.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Miia-Riina Repola, lakimies, puhelin: 310 26094
miia-riina.repola(a)hel.fi
Eva-Lisa Karlsson, projektinjohtaja, puhelin: 310 64387
eva-lisa.karlsson(a)hel.fi

Liitteet

1 Hankintaoikaisuvaatimus

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, hankintaoikaisupäätös

Otteet

Ote

Hankintaoikaisuvaatimuksen
tekijä

Asianosaiset

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, hankintaoikaisupäätös

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, hankintaoikaisupäätös

Päätösehdotus



Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Hankintaoikaisuvaatimuksen käsittelyn edellytykset

Julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016, hankintalaki) 132 §:ssä säädetään hankintaoikaisuun tekemisestä. Sen mukaan hankintayksikkö voi itse poistaa virheellisen päätöksensä tai peruuttaa muun hankintamenettelyssä tehdyn ratkaisun, jolla on oikeudellisia vaikutuksia ehdokkaiden tai tarjoajien asemaan, ja ratkaista asian uudelleen (hankintaoikaisu), jos päätös tai muu hankintamenettelyssä tehty ratkaisu perustuu lain soveltamisessa tapahtuneeseen virheeseen tai jos asiaan on tullut sellaista uutta tietoa, joka voi vaikuttaa päätökseen, ratkaisuun tai hankintasopimuksen tekemisen edellytyksiin.

Hankintalain 133 §:n mukaan hankintayksikkö voi ottaa hankintaoikaisuun käsiteltäväkseen omasta aloitteestaan tai asianosaisen vaatimuksesta. Asianosaisen on esitettävä vaatimus 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä tai muusta hankintamenettelyssä tehdystä ratkaisusta.

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaoston 6.2.2020 § 17 tekemä hankintapäätös perusteluineen sekä muutoksenhakuohjeineen annettiin tarjoajille tiedoksi sähköpostitse 11.2.2020.

FCG Suunnittelu ja tekniikka Oy on tehnyt päätöksestä hankintayksikölle hankintaoikaisuvaatimuksen, joka koskee puitejärjestelyn osa-alueetta 3 Infran tietotekniset asiantuntijapalvelut. FCG Suunnittelu ja tekniikka Oy:n hankintaoikaisuvaatimus on saapunut 24.2.2020, joten hankintaoikaisuvaatimus on tehty määräajassa. Hankintaoikaisuvaatimus on tämän asian liitteenä 1.

Hankintamenettely ja hankintapäätös

Katujen ja yleisten alueiden suunnittelu- ja asiantuntijapalveluita koskeva puitejärjestelystä sopimuskaudelle 2020-2022 julkaistiin EU-hankintailmoitus. Kilpailutus perustuu Helsingin kaupungin kaupunkiympäristön toimialan 19.11.2019 päivättyyn tarjouspyyntöön HEL 2019-008843 sekä alkuperäisen tarjouspyynnön korjausilmoituksiin 20.11.2019 ja 18.12.2019. Hankinta on toteutettu hankintalain mukaisella avoimella menettelyllä. Puitejärjestelyn sopimuskaudeksi ilmoitettiin 1.3.2020-28.2.2022 ja tilaajalla on oikeus jatkaa sopimuskautta yhdellä kahden vuoden pituisella optiokaudella 1.3.2022-29.2.2024.



Tarjouspyynnössä ilmoitettiin, että osa-alueella 3 Infran tietotekniset asiantuntijapalvelut valitaan kilpailutuksen perusteella viisi konsulttia, ellei kelpoisuusehdot täyttäviä tarjoajia ja hyväksyttäviä tarjouksia ole vähemmän. Tarjouskilpailussa saatiin määräaikaan mennessä kuusi tarjousta.

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto teki 6.2.2020 päätöksen § 17, jolla jaosto sulki FCG Suunnittelu ja tekniikka Oy:n tarjouksen osa-alueen 3 osalta tarjouskilpailusta, koska yritys ei täytä osa-alueen tarjoajan soveltuvuudelle asetettuja vaatimuksia. Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto hyväksyi osa-alueella 3 seuraavat tarjoukset, jotka täyttivät tarjouspyynnössä asetetut vaatimukset:

1. Ramboll Finland Oy
2. Ryhmittymä Sweco Ympäristö Oy ja Sweco Infra & Rail Oy
3. Sitowise Oy
4. FINNMAP Infra Oy
5. WSP Finland Oy.

Osa-alueella 3 Infran tietotekniset asiantuntijapalvelut oli tarjouspyynnössä asetettu soveltuvuusvaatimukseksi, että tarjoajalla tulee olla kokemusta vähintään kolmesta osa-alueesta vastaavasta hankkeesta viimeisen kolmen vuoden ajalta.

Tarjouspyynnön liitteessä 1 Palvelukuvaus on ilmaistu mm. seuraavasti: "Osa-alueen toimeksiannot sisältävät erilaisia infra-alaan liittyviä tietomallintamisen asiantuntijatehtäviä. Toimeksiantoja voi olla mm. tilaajan tietomallikoordinaattorin tehtävät, tietomallintamisen tekniset asiantuntijatehtävät ja tiedonhallintaan liittyvät selvitykset, kehittämistyöt ja asiantuntijatehtävät. Lisäksi tehtävään voi sisältyä toisen konsultin laatimien erilaisten tietomallipohjaisten suunnitelmien tarkastustehtävät.

Tilaajan tietomallikoordinaattorin tehtävät

- tietomallintamisen tekniset asiantuntijatehtävät
- tiedonhallintaan liittyvät selvitys- ja asiantuntijatehtävät
- erilaiset tietomallipohjaisten suunnitelmien tarkastustehtävät."

FCG Suunnittelu ja tekniikka Oy:n tarjous suljettiin tarjouskilpailusta, koska tarjouksen liitteestä "Yrityksen referenssit" esitetyistä referenssihankkeista ei käy ilmi, ovatko toteutuneet hankkeet tietomallinnukseen liittyviä vai ovatko kohteet ainoastaan suunnittelukohteita, joiksi ne tarjoukset tarkastanut työryhmä on arvioinut. Työryhmän arvion mukaan esitetyt yritysreferenssihankkeet eivät ole osa-alueen kuvauksen mukaisia vastaavia hankkeita.



Hankintaoikaisuvaatimus

Hankintaoikaisuvaatimuksen tekijä FCG Suunnittelu ja tekniikka Oy vaatii, että hankintayksikkö oikaisee hankintapäätöstä siten, että se hyväksyy FCG Suunnittelu ja tekniikka Oy:n tarjouksen tarjousvertailuun ja tekee uuden tarjousvertailun sekä uuden hankintapäätöksen tai, mikäli virheellisen menettelyn korjaaminen ei ole mahdollista ilman uutta tarjouskilpailua, keskeyttää hankinnan ja järjestää uuden tarjouskilpailun.

FCG Suunnittelu ja tekniikka Oy katsoo hankintaoikaisuvaatimuksessa, että tarjoukset tarkastaneen työryhmän arvio on virheellinen, koska yrityksen tarjouksessaan ilmoittamat referenssi kohteet ovat liittyneet tietomallinnukseen eikä kyse ole ollut pelkästään suunnitteluhankkeista. FCG Suunnittelu ja tekniikka Oy vetoaa siihen, että tarjouspyynnössä tai sen liitteissä ei ole edellytetty, että referenssihankkeissa olisi kuvattu, miten referenssihankkeet ovat tietomallinnukseen liittyviä. Hankintaoikaisuvaatimuksessa katsotaan, että tarjouspyyntö on ollut epäselvä, mikäli tämä olisi pitänyt ilmoittaa referenssin kuvauksen yhteydessä.

Hankintaoikaisuvaatimuksen tekijä vetoaa siihen, että referenssejä koskevan ohjeistuksen mukaan aikaisemmin toteutetuista hankkeista ei ole tarvinnut ilmoittaa, millä tavalla referenssi on osa-aluetta vastaava. Hankintaoikaisuvaatimuksen tekijän mukaan tarjouspyynnössä pyydetyn referenssitoimeksiannon lyhyen kuvauksen voi käsittää tarkoittavan sitä, mitä on suunniteltu, eikä sitä, miten suunnittelu on tehty tai mitä menetelmiä suunnittelussa on käytetty. Tarjouspyynnössä ei ole edellytetty referenssihankkeen vertaamista hankinnan kohteena oleviin toimeksiantoihin. Lähtökohtaisena olettamana pitäisi olla, että kaikki yrityksen ilmoittamat referenssit liittyvät tietomallintamisen asiantuntijatehtäviin. FCG Suunnittelu ja tekniikka Oy katsoo, että joka tapauksessa tarjouksen sulkeminen pois tarjouskilpailusta on kohtuuton seuraamus ja hankintayksikön olisi poissulkemisen sijasta tullut pyytää tarjoajaa täydentämään tai täsmentämään antamia tietoja.

FCG Suunnittelu ja tekniikka Oy katsoo, että sen ilmoittamat referenssihankkeet ovat olleet hankinnan kohteena olevaa osa-aluetta vastaavia. Ensimmäinen referenssi, joka koskee suunnittelua, yleissuunnitelman tarkistusta ja rakennussuunnitelmaa, on edellyttänyt laajaa tietomallinnusta. Kohteessa muun muassa rakenteita, kaivuita ja täyttöjä mallinnettiin tilaajan tietomallinnusohjeen mukaisesti, rakenteet suunniteltiin tietomallintamiseen tarkoitettulla ohjelmistolla ja raudituspiirustukset laadittiin tietomallista tuotettujen piirustusten pohjalta.

Toisessa katujen suunnittelua sisältäneessä referenssihankkeessa suunnittelussa hyödynnettiin tietomallintamista, muun muassa kohteen



kunnallistekniikan ja pinnantasauksen suunnittelu tehtiin tietomallipohjaisesti ja kohteen paalulaatat mallinnettiin ohjelmistolla. Kohteessa hyödynnettiin myös muuten laajasti tietomallipohjaisia suunnittelumenetelmiä ja asiantuntijatyötä. Kolmannessa referenssihankkeessa, joka koski katu- ja rakennussuunnittelua, muun muassa pinnat ja vesihuolto mallinnettiin tilaajan inframalliohjeen mukaisesti ja hankkeen suunnittelussa noudatettiin kokonaisuudessaan tilaajan tietomallinnusohjeistuksia.

FCG Suunnittelu ja tekniikka Oy vetoaa myös siihen, että kaikki referenssi kohteet ovat olleet Helsingin kaupungin hankkeita, ja hankintayksiköllä on ollut tieto tai ainakin mahdollisuus helposti varmistaa, että hankkeet ovat tosiasiaa sisältäneet tietomallinnusta ja olleet osa-alueen kuvauksen mukaisia hankkeita. Hankintaoikaisuvaatimuksen tekijä katsoo, että tarjous on ollut kaikilta osin tarjouspyynnön mukainen. Hankintaoikaisuvaatimuksen tekijä toteaa, että hankintayksikön harkintavalta ei ole tarjoajien soveltuvuuden arvioinnin osalta rajoittamaton ja että hankintayksiköiden on tehtävä perusteltuja päätöksiä, joiden taustalla ei voi olla pelkkää arvailua. Hankintaoikaisuvaatimuksessa FCG Suunnittelu ja tekniikka Oy katsoo, että hylätessään tarjouksen ilman asianmukaista syytä hankintayksikkö on menetellyt tarjoajien tasapuolisen ja syrjimättömän kohtelun periaatteen vastaisesti.

Asianosaisten kuuleminen

Hallintolain 34.1 §:n mukaan asianosaiselle on ennen asian ratkaisemista varattava tilaisuus lausua mielipiteensä asiasta sekä antaa selityksensä sellaisista vaatimuksista ja selvityksistä, jotka saattavat vaikuttaa asian ratkaisuun.

Kuulemispyyntö on lähetetty 6.3.2020 asianosaisille eli hankintapäätöksessä puitejärjestelyn osa-alueeseen 3 valituille puitesopimustoimittajille: Ramboll Finland Oy, Ryhmittymä Sweco Ympäristö Oy ja Sweco Infra & Rail Oy, Sitowise Oy, FINNMAP Infra Oy ja WSP Finland Oy.

Osa-alueeseen 3 valitut puitesopimustoimittajat eivät ole lausuneet asiasta.

Sovellettavat säännökset

Hankintalain 3 §:n 1 momentin mukaan hankintayksikön on kohdeltava hankintamenettelyn osallistujia ja muita toimittajia tasapuolisesti ja syrjimättömästi sekä toimittava avoimesti ja suhteellisuuden vaatimukset huomioon ottaen.



Hankintalain 67 §:n 1 momentin mukaan tarjouspyyntö ja sen liitteet on laadittava niin selviksi, että niiden perusteella voidaan antaa keskenään vertailukelpoisia tarjouksia.

Hankintalain 83 §:n mukaan hankintayksikkö voi asettaa esimerkiksi tarjoajien teknistä ja ammatillista pätevyyttä koskevia 86 §:ssä tarkoitettuja vaatimuksia. Vaatimuksilla tulee voida asianmukaisesti varmistaa, että tarjoajalla on muun muassa tekniset ja ammatilliset valmiudet toteuttaa kyseessä oleva hankintasopimus. Tarjoajat, jotka eivät täytä hankintayksikön asettamia vähimmäisvaatimuksia, on suljettava tarjouskilpailusta.

Hankintalain 86 §:n mukaan hankintayksikkö voi asettaa vaatimuksia, joilla varmistetaan, että tarjoajilla on tarvittavat henkilöstö- ja tekniset voimavarat ja kokemusta hankintasopimuksen toteuttamiseksi hankintayksikön edellyttämällä tavalla. Hankintayksikkö voi vaatia, että riittävä kokemus osoitetaan viittaamalla aiemmin toteutettuihin sopimuksiin.

Hankintalain 125 §:n 1 momentin mukaan hankintamenettely voidaan keskeyttää vain todellisesta ja perustellusta syystä.

Tarjoajan soveltuvuutta koskevat vaatimukset

Katujen ja yleisten alueiden suunnittelu- ja asiantuntijapalvelujen puitejärjestelyn osa-alueella 3 Infran tietotekniset asiantuntijapalvelut oli tarjouspyynnössä asetettu soveltuvuusvaatimukseksi, että tarjoajalla tulee olla kokemusta vähintään kolmesta osa-alueesta vastaavasta hankkeesta viimeisen kolmen vuoden ajalta. Tarjouspyynnön liitteenä olevassa palvelukuvauksessa on mainittu, että osa-alueen toimeksiannot sisältävät erilaisia infra-alaan liittyviä tietomallintamisen asiantuntijatehtäviä, ja kuvattu mahdollisia tulevien toimeksiantojen sisältöjä.

Tarjouspyynnön liitteenä olleessa lomakkeessa ”Yrityksen referenssit” on todettu muun muassa, että tarjoajalta vaadittu referenssi on kuvattu jokaisen osa-alueen kohdalla erikseen tarjouspyynnön kohdassa ”Hankinnan kohteen kriteerit” kohta ”Osa-alueen yleiset kriteerit”. Edelleen lomakkeessa on sanottu, että jokaisesta osa-alueesta täytetään oma lomake ja että tarjoaja, jolla ei ole pakollisten vaatimuksien mukaista referenssiä, suljetaan tarjouskilpailusta. Lisäksi lomakkeessa on mainittu, että kaikki pyydetyt pakolliset tiedot tulee ilmoittaa ja että pakollisten vaatimuksien toteutumiseen liittyvät puutteelliset tiedot voivat johtaa tarjouksen sulkemiseen tarjouskilpailusta. Yritysreferenssilomakkeessa on pakollisina vaatimuksina pyydetty ilmoittamaan referenssiasiakas, referenssiasiakkaan yhteyshenkilö, referenssitoimeksiannon nimi, yrityksen rooli toimeksiannossa, referenssitoimeksiannon lyhyt kuvaus sekä referenssitoimeksiannon aloitusajankohta ja hyväksymisajankohta



tai referenssitoimeksiannon aloitusajankohta ja toimeksiannon valmistumisaste.

FCG Suunnittelu ja tekniikka Oy:n tarjous suljettiin tarjouskilpailusta, koska tarjouksen liitteenä esitetyistä yritysreferenssihankkeista ei käy ilmi, ovatko toteutuneet hankkeet tietomallinnukseen liittyviä vai ovatko kohteet ainoastaan suunnittelukohteita, joiksi ne tarjoukset tarkastanut työryhmä on arvioinut. Työryhmän arvion mukaan tarjouksessa esitetyt yritysreferenssihankkeet eivät ole osa-alueen kuvauksen mukaisia vastaavia hankkeita.

FCG Suunnittelu ja tekniikka Oy on liittänyt tarjoukseensa saman yritysreferenssilomakkeen sekä osa-alueelle 1 Monialaiset suunnittelukonaisuudet, yleis- ja rakennussuunnittelu, että osa-alueelle 3 Infran tietotekniset asiantuntijapalvelut. Osa-alueella 1 hankintayksikkö on todennut tarjouksen täyttävän soveltuvuusvaatimukset, koska FCG Suunnittelu ja tekniikka Oy:n yritysreferenssien sisältö on vastannut osa-alueella 1 vaadittuja suunnittelureferenssejä.

FCG Suunnittelu ja tekniikka Oy on yritysreferenssilomakkeessa ilmoittanut vain suunnittelutehtäviä eikä tarjouksessa esitetyistä yritysreferensseistä ole käynyt ilmi, että ne olisivat sisältäneet tarjouspyynnössä vaadittuja osa-alueen 3 mukaisia tehtäviä. FCG Suunnittelu ja tekniikka Oy ei ole voinut perustellusti olettaa, että täysin samanlainen yritysreferenssien sisällön kuvaus täyttäisi sekä osa-alueen 1 että osa-alueen 3 vähimmäisvaatimukset, koska osa-alueiden tehtäväkuvaukset ovat olleet keskenään erilaisia.

Tarjouspyyntö ei ole ollut epäselvä referenssien sisältövaatimuksen osalta eikä FCG Suunnittelu ja tekniikka Oy:n yritysreferenssilomakkeen tietojen puutteellisuus ole johtunut tarjouspyynnön epäselvyydestä. Muut tarjoajat ovat yritysreferenssilomakkeissaan ilmoittaneet osa-alueen kuvauksen mukaisia tehtäviä.

Tarjoajien tasapuolisen ja syrjimättömän kohtelun periaate edellyttää, että tarjouksia arvioidaan lähtökohtaisesti sellaisina kuin ne on toimitettu hankintayksikölle tarjousten jättämiselle asetettuun määräaikaan mennessä. Tarjoajien tulee tarjouksissaan osoittaa tarjouspyynnössä asetettujen soveltuvuusvaatimusten täyttyminen.

Hankintaoikaisuvaatimuksen tekijä on vedonnut myös siihen, että referenssihankkeet ovat olleet Helsingin kaupungin hankkeita ja että hankintayksiköllä on ollut tieto tai ainakin mahdollisuus varmistaa, että hankkeet ovat sisältäneet tietomallinnusta. Tarjoajien tasapuolisen ja syrjimättömän kohtelun turvaamiseksi hankintayksikön on kuitenkin arvioitava tarjouksia vain tarjouksissa esitettyjen tietojen perusteella, joten hankintayksikkö ei ole voinut tarjousten arvioinnissa ottaa huomioon



muita mahdollisia tietojaan tai itse selvittää referenssien sisältöä aiemmista referenssihankkeista.

Tarjoaja kantaa vastuun tarjouksensa sisällöstä. Hankintayksiköllä ei ole velvollisuutta antaa tarjoajalle oikeutta täsmentää tai täydentää tarjoustaan, eikä tarjoajalla ole oikeutta vaatia lisää aikaa ja mahdollisuutta tarjouksen loppuunsaattamiseksi hankinta-asiakirjojen vaatimalle tasolle.

Edellä todetun mukaisesti hankintayksikkö ei ole toiminut hankintaoikaisuvaatimuksen tekijän väittämällä tavalla virheellisesti, kun se ei ole pyytänyt täsmentämään tarjousta. Kun tarjouspyynnössä edellytettyjen soveltuvuusvaatimusten osalta on ollut kyse tarjouspyynnössä ehdottomasti vaadituista tiedoista, hankintayksikkö ei ole myöskään toiminut virheellisesti, kun se on puuttuneiden tietojen johdosta sulkenut tarjouksen tarjouskilpailusta tarjouspyynnön vastaisena. Hankintalain 83 §:n mukaan tarjoajat, jotka eivät täytä hankintayksikön asettamia vähimmäisvaatimuksia, on suljettava tarjouskilpailusta. Tarjouspyynnössä on mainittu, että tarjoaja suljetaan pois tarjouskilpailusta, jos tarjoaja tai tarjoajan alikonsultti ei täytä hankintayksikön asettamia soveltuvuuden vähimmäisvaatimuksia.

Hankintalain 125 §:n 1 momentin mukaan hankintamenettely voidaan keskeyttää vain todellisesta ja perustellusta syystä. Tarjouspyyntö ei ole ollut epäselvä eikä hankinnan keskeyttämiselle ole perusteltua syytä.

Johtopäätökset

Hankinta on toteutettu hankintalain mukaisesti. Tarjoukset on käsitelty tasapuolisen ja syrjimättömän kohtelun periaatetta noudattaen. FCG Suunnittelu ja tekniikka Oy:n tarjouksesta ei ole käynyt ilmi soveltuvuusvaatimuksen täyttyminen yritysreferenssien osalta, joten tarjous on tullut sulkea tarjouskilpailusta. Edellä esitetyillä perusteilla FCG Suunnittelu ja tekniikka Oy:n tekemä hankintaoikaisuvaatimus ei anna aiheutta muuttaa rakennusten ja yleisten alueiden jaoston tekemää hankintapäätöstä.

Kaupunkiympäristölautakunnan toimivalta

Helsingin kaupungin hallintosäännön 19 luvun 4 §:n mukaan lautakunnan, sen jaoston ja sen alaisen viranomaisen päätöksestä tehdyn hankintaoikaisuksen käsittelee lautakunta. Näin ollen kaupunkiympäristölautakunta on toimivaltainen käsittelemään hankintaoikaisuvaatimuksen.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho



Lisätiedot

Miia-Riina Repola, lakimies, puhelin: 310 26094
mii-riina.repola(a)hel.fi
Eva-Lisa Karlsson, projektinjohtaja, puhelin: 310 64387
eva-lisa.karlsson(a)hel.fi

Liitteet

1 Hankintaoikaisuvaatimus

Oheismateriaali

1 Hankintapäätös
2 Tarjouspyyntö
3 Hankintaoikaisuvaatimuksen tekijän yritysreferenssilomake

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, hankintaoikaisupäätös

Otteet

Ote
Hankintaoikaisuvaatimuksen
tekijä

Asianosaiset

Otteen liitteet
Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, hankintaoikai-
supäätös
Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, hankintaoikai-
supäätös